

Załącznik nr 5
Do Statutu Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie

GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W SUCHYM LESIE

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

NA ROK SZKOLNY 2015/2016

*Musicie od siebie wymagać,
nawet gdyby inni od was nie wymagali.*

Jan Paweł II

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY
GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W SUCHYM LESIE

I. Podstawa prawna opracowania Szkolnego Programu Wychowawczego

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120 poz. 526);
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.);
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 2156);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977);
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 1286);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 224);
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 298);
9. Rozporządzenie MEN z 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249);
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1113);

12. Ustawa z 4 sierpnia 2015r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286);
13. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2015/2016;
14. Statut Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie .

II. Wstęp

Szkolny Program Wychowawczy realizowany w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści Szkolnego Programu Wychowawczego są spójne ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnym Ocenianiem, Szkolnym Programem Profilaktyki. Istotą działań wychowawczych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej.

III. Misja szkoły

Zadaniem szkoły jest wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania poprzez kształtowanie prawidłowego, wszechstronnego rozwoju duchowego i intelektualnego uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem wartości humanistycznych, jakie głosił Patron gimnazjum - Jan Paweł II.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych oraz troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

IV. Sylwetka absolwenta.

Absolwent Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie jest człowiekiem świadomym i odpowiedzialnym, posiadającym wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącym się o środowisko społeczne i przyrodnicze, w którym żyje.

V. Priorytety szkoły:

1. Wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia oraz wyposażenie go w niezbędną wiedzę i umiejętności potrzebne do dalszego etapu kształcenia.
2. Stwarzanie uczniom warunków, umożliwiających rozwijanie osobistych zainteresowań oraz poszerzanie wiedzy.
3. Podejmowanie działań wychowawczych eliminujących zagrożenia i wzmacniających właściwe zachowania uczniów.
4. Wychowanie patriotyczne i regionalne.
5. Edukacja europejska.
6. Kreowanie w środowisku lokalnym pozytywnego wizerunku szkoły i zachodzących w niej procesów.
7. Systematyczne podnoszenie jakości pracy szkoły i zapewnienie wysokiego standardu usług edukacyjnych.

VI. Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych

- ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
 4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
3. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
4. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
5. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
6. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
7. rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, o których mowa w art. 2a ust. 1 oraz art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”;
8. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.
2. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
3. Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.
4. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
5. Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.
6. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
2. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
3. Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. O przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

VII. Cele wychowania w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie:

1. Szkoła wspomaga indywidualny rozwój intelektualny, emocjonalny, moralny, społeczny, patriotyczny i estetyczny dziecka.
2. Szkoła współdziała z rodziną, pomagając w wychowaniu dziecka i wdraża zasady zdrowego trybu życia bez uzależnień.
3. Szkoła wyrabia umiejętności:
 - a) rozumowego wykorzystania uzyskanej wiedzy w życiu codziennym;
 - b) celowego spożytkowania zainteresowań i uzdolnień w kierowaniu własnym rozwojem;
 - c) interpretacji faktów oraz tworzenia zintegrowanego obrazu rzeczywistości.
4. Szkoła przygotowuje ucznia do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, organizując lub biorąc udział w imprezach gminnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze **cele pracy wychowawczej** to:

1. Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej.
2. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.
3. Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy.
4. Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości.
5. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej.
6. Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom.
7. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.
8. Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

VIII. Wartości wychowawcze obowiązujące w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie:

1. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej szanują i upowszechniają uniwersalne i ogólnie przyjęte za właściwe wartości etyczne, a w szczególności:
 - a) szacunek dla tradycji patriotycznych;
 - b) poszanowanie symboli narodowych i miejsc kultu religijnego;
 - c) poszanowanie dla języka ojczystego i troskę o jego czystość;
 - d) poszanowanie dla obowiązującego prawa;
 - e) tolerancyjny stosunek do ludzi o odmiennych poglądach i przekonaniach;
 - f) przestrzeganie zasad grzeczności, szczególnie wobec osób dorosłych;
 - g) koleżeńską postawę wobec rówieśników;
 - h) pilność i systematyczność w nauce;
 - i) troskę o dobre imię Szkoły;
 - j) troskę o własną kulturę osobistą, wyrażającą się poprzez schludność ubioru i dbałość o higienę osobistą;
 - k) troskę o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych;
 - l) bezwzględne unikanie alkoholu, tytoniu, narkotyków i substancji psychotropowych;
 - m) szacunek dla przyrody wyrażający się poprzez życzliwy stosunek do roślin, zwierząt oraz troskę o czystość środowiska naturalnego;
 - n) poszanowanie wszelkich urządzeń służących zaspokajaniu potrzeb zbiorowych.
2. Szkoła wskazuje postać Jana Pawła II jako wzór w kształtowaniu postaw uczniów.

IX. Adresaci Szkolnego Programu Wychowawczego :

1. Dyrektor szkoły:

- a) Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole.
- b) Dbą o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
- c) Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczego.
- d) Współpracuje z zespołem do spraw wychowawczych, pedagogiem, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz Samorządem uczniowskim.
- e) Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

2. Rada pedagogiczna:

- a) Określa zadania programu wychowawczego szkoły.
- b) Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczego.
- c) Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- d) Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczego.

3. Zespół do spraw wychowawczych:

- a) Diagnozuje sytuację wychowawczą szkoły.
- b) Określa cele pracy wychowawczej na dany rok szkolny.
- c) Opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- d) Opracowuje zasady współpracy z sądem, policją.
- e) Analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze.
- f) Podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

4. Nauczyciele:

- a) Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych.

- b) Reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.
- c) Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
- d) Udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych.
- e) Kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji.
- f) Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.
- g) Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

5. Wychowawcy klas:

- a) Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły.
- b) Opracowują roczny plan pracy wychowawczej dla swoich klas i realizują go w trakcie roku szkolnego, a następnie przygotowują sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy.
- c) Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami.
- d) Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.
- e) Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji.
- f) Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców.
- g) Dbają o dobre relacje uczniów w klasie.
- h) Podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

6. Psycholog i pedagog szkolny:

- a) Diagnozuje środowisko wychowawcze.
- b) Zapewnia uczniom indywidualną pomoc psychologiczną.
- c) Otacza opieką dzieci z wszelkimi problemami.
- d) Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki.
- e) Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
- f) Przeprowadza pedagogizację rodziców.
- g) Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły.
- h) Pośredniczy w skierowaniu uczniów z objawami dysfunkcji do poradni specjalistycznych.

7. Doradca zawodowy:

- a) Przygotowuje młodzież do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- b) Przygotowuje ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - bezrobocie,
 - problemy zdrowotne,
 - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- c) Przygotowuje ucznia do roli pracownika.
- d) Przygotowuje rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- e) Pomaga nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych.
- f) Wspiera działania szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

8. Rada Rodziców:

- a) Współtworzy szkolny program wychowawczy.
- a) Współpracuje z radą pedagogiczną, dyrekcją, samorządem uczniowskim.
- b) Wspiera finansowo w zakresie wynagradzania uczniów – nagrody za udział w konkursach

9. Rodzice:

- a) Uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczego.
- b) Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
- c) Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę.
- d) Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole.
- e) Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.
- f) Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

7. Samorząd uczniowski:

- a) Samorząd w swojej działalności kieruje się zasadą współdziałania w realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań Szkoły.
- b) Do kompetencji Samorządu należą wszystkie sprawy uczniów w Szkole, zwłaszcza dotyczące ich aktywności w formach zorganizowanych.
- c) W ramach realizacji swoich zadań Samorząd uprawniony jest do przedstawiania Radzie Pedagogicznej i Dyrektorowi wniosków i opinii we wszystkich sprawach Szkoły.
- d) Ponadto Samorząd:
 - Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły.
 - Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
 - Współpracuje z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców.
 - Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów.
 - Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego.
 - Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.
 - Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

X. Osoby biorące udział w działaniach wychowawczych, edukacyjnych i informacyjnych związanych z realizacją Szkolnego Programu Wychowawczego:

- a) Nauczyciele,
- b) Wychowawcy,
- c) Psycholog i pedagog szkolny,
- d) Doradca zawodowy,
- e) Pracownicy szkoły,
- f) Rodzice/opiekunowie prawni,
- g) Uczniowie.

Współpraca z:

- a) Jednostkami samorządu terytorialnego.
- b) Poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi.
- c) Placówkami doskonalenia nauczycieli.
- d) Podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi.
- e) Policją.
- f) Organizacjami pozarządowymi, w tym organizacjami harcerskimi.
- g) Jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej.

XI. Powinności i treści wychowawcze w pracy edukacyjnej nauczyciela:

1. Nauczyciele w swojej pracy dydaktycznej winni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:
 - a) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym);
 - b) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
 - c) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
 - d) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych;
 - e) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
 - f) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
 - g) przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
 - h) kształtowali właściwą postawę wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego, w szczególności promowali życie wolne od uzależnień (alkohol, papierosy, narkotyki, substancje psychotropowe, internet itp.), mając świadomość społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień;

- i) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.
2. Treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych określa nauczyciel tworząc plany dydaktyczne dla poszczególnych klas na dany rok szkolny.
3. Formy realizacji treści wychowawczych przez nauczyciela:
 - a) sytuacje wychowawcze aranżowane przez nauczycieli zgodnie ze specyfiką przedmiotu;
 - b) realizacja odpowiednich elementów programów nauczania poszczególnych przedmiotów;
 - c) wycieczki, imprezy szkolne i środowiskowe.
 - d) działalność organizacji szkolnych i kółek zainteresowań;
4. Szkoła wspierając rozwój ucznia w wymiarze duchowym i moralnym organizuje naukę katechezy lub etyki w ramach szkolnego programu nauczania.

XII. Powinności wychowawców klasowych:

1. Nauczyciel wychowawca kieruje pracą wychowawczą oddziału.
2. Wychowawca pełni zasadniczą rolę w systemie wychowawczym szkoły, tworząc warunki wspomagające rozwój, uczenie i przygotowanie się ucznia do pewnych ról w życiu dorosłym.
3. Wychowawca jest animatorem życia zbiorowego oraz mediatorem i negocjatorem w rozstrzyganiu kwestii spornych w zespole klasowym oraz między dziećmi a dorosłymi.
4. Do obowiązków wychowawcy należy przede wszystkim:
 - a) opracowanie w oparciu o niniejszy „Program wychowawczy szkoły” klasowego planu wychowawczego i przedstawienie go rodzicom podczas pierwszego w roku szkolnym spotkania;
 - b) zorganizowanie wyborów do rady uczniowskiej klasy;

- c) każdorazowe na początku roku szkolnego zapoznanie uczniów z prawodawstwem szkolnym klasowym;
- d) współpraca z klasową radą uczniowską;
- e) uczestnictwo we wszystkich przedsięwzięciach ujętych w klasowym planie wychowawczym, w których biorą udział jego wychowankowie;
- f) organizowanie imprez klasowych;
- g) opracowanie i realizowanie tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy;
- h) uświadamianie uczniów o zagrożeniach wieku dojrzewania (nikotynizm, alkoholizm, narkomania itp.) i ich skutkach, dostępnych formach pomocy oraz promowanie życia wolnego od uzależnień (alkohol, papierosy, narkotyki, substancje psychotropowe, internet itp.),
- i) zagospodarowanie pomieszczeń klasy;
- j) bieżące informowanie uczniów o aktualnych sprawach Gimnazjum;
- k) kontrola i ocena zachowania uczniów;
- l) kontrola postępów w nauce uczniów i stały kontakt z nauczycielami uczącymi w klasie;
- m) informowanie rodziców o postępach w nauce i niepowodzeniach szkolnych uczniów;
- n) stały kontakt z pedagogiem szkolnym i współpraca przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- o) kontrola zaopatrzenia uczniów w podręczniki szkolne;
- p) organizowanie spotkań z rodzicami na polecenie lub za zgodą dyrektora;
- q) pomoc w zorganizowaniu klasowej rady rodziców;
- r) czynne włączanie rodziców do pracy wychowawczej, dydaktycznej i społecznej w Gimnazjum;

- s) prowadzenie dokumentacji klasy;
 - t) informowanie dyrektora Gimnazjum o uchyleniu się ucznia od realizacji obowiązku szkolnego.
5. Kompetencje wychowawcy:
- a) ocenia zachowanie uczniów i jest uprawniony do wystawiania opinii o swoich wychowankach;
 - b) wnioskuję w sprawie nagród i kar dla swoich wychowanków;
 - c) na prośbę rodziców wychowanka wnioskuję do pedagoga szkolnego o przeprowadzenie badań ucznia w poradni psychologiczno – pedagogicznej;
 - d) wnioskuję o objęcie pomocą materialną uczniów z rodzin najuboższych.
6. Wychowawca wykonuje czynności administracyjne dotyczące klasy zgodnie z odrębnymi przepisami.
7. Formy kontaktów wychowawcy z rodzicami uczniów:
- a) spotkania wychowawcy ze wszystkimi rodzicami swych wychowanków;
 - b) konsultacje indywidualne;
 - c) wpisy do dziennika elektronicznego lub dzienniczka ucznia.

XIII. Założenia pracy pozalekcyjnej:

1. Kontynuacją pracy wychowawczej prowadzonej na lekcjach jest działalność kółek zainteresowań.
2. Szczególnym celem działalności kółek jest:
 - a) rozwijanie uzdolnień i aspiracji,
 - b) rozwijanie inicjatywy i kształtowanie samodzielności uczniów.

XIV. Prawa i obowiązki ucznia:

1. Istotnym zadaniem wychowawczym szkoły jest przygotowanie ucznia do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z przysługujących mu praw oraz wypełniania ciężących na nim obowiązków.
2. Prawa i obowiązki ucznia określone są w Statucie szkoły.

XV. System motywacyjny w wychowaniu:

Aby stymulować u uczniów postawy pożądane i eliminować negatywne, oprócz działań wychowawczych podejmowanych przez wszystkich nauczycieli, wobec uczniów stosuje się określony w Statucie szkoły system nagród i kar.

XVI. W celu przeciwdziałania agresji, zagrożeniom, uzależnieniom i patologii podejmuje się w szkole następujące działania:

1. Rozpoznawanie sytuacji rodzin patologicznych.
2. Systematyczne rozpoznawanie i diagnozowanie zagrożeń związanych z uzależnieniami (alkohol, papierosy, e-papierosy, narkotyki, dopalacze, substancje psychotropowe, Internet).
3. Informowanie o uzależnieniach (alkohol, papierosy, e-papierosy, narkotyki, dopalacze, substancje psychotropowe, Internet) i skutkach uzależnień oraz dostępnych formach pomocy.
4. Działalność psychologa i pedagoga szkolnego.
5. Współpraca z wydziałami: do spraw prewencji i nieletnich Komisariatu Policji w Suchym Lesie.
6. Współpraca ze Strażą Gminną.
7. Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Suchym Lesie.
8. Edukowanie rodziców i współpraca z nimi.
9. Systematyczne poszerzanie wiedzy i umiejętności nauczycieli i pracowników szkoły z zakresu profilaktyki agresji, przemocy, uzależnień i niedostosowania społecznego.

XVII. Formy realizacji programu:

1. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne.
2. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.
3. Lekcje religii lub etyki.
4. Zajęcia wychowania do życia w rodzinie.
5. Zajęcia z wychowawcą
6. Inne zajęcia wynikające z zadań statutowych szkoły (art. 42 ust.2 pkt.2 KN).
7. Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Działania wychowawcze, edukacyjne i informacyjne mogą odbywać się w oddziale, grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem.

Działalność wychowawcza, edukacyjna i informacyjna może odbywać się w formach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy:

- a) interaktywnych wykładów,
- b) warsztatów,
- c) treningów umiejętności,
- d) projektów,
- e) debat,
- f) szkoleń,
- g) spektakli teatralnych,
- h) spotów,
- i) kampanii społecznych,
- j) happeningów,
- k) pikników edukacyjnych
- l) w innych formach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy.

XVIII. Ceremoniał i tradycje szkoły.

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
2. Wybory Samorządu Uczniowskiego,
3. Ślubowanie klas pierwszych,
4. Dzień Edukacji Narodowej,
5. Narodowe Święto Niepodległości,
6. Wigilia szkolna - szkolne spotkanie opłatkowe,
7. Szkolne obchody rocznicy Powstania Wielkopolskiego,
8. Szkolny Dzień Teatru,
9. Dzień Ziemi,
10. Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
11. Święto Patrona Szkoły – 18 maja,
12. Szkolny Dzień Talentów,
13. Szkolny Dzień Obcojęzyczny - Dzień Unii Europejskiej,
14. Szkolny Dzień Sportu,
15. Bal Absolwentów Gimnazjum,
16. Zakończenie roku szkolnego.

XIX. Harmonogram działań wychowawczych:

SFERA	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	przeprowadzanie diagnoz i ankiet wstępnych	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym gminy, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły	nauczyciele	cały rok szkolny
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	zajęcia z orientacji zawodowej	doradca zawodowy, wychowawcy	cały rok szkolny
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	wychowawcy	cały rok szkolny
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem	Wychowawcy, pedagog szkolny,	drugie półrocze

MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	działalność charytatywna, wolontariat szkolny	nauczyciele	cały rok szkolny
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu	nauczyciele historii, wychowawcy	cały rok szkolny
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze	wychowawcy	cały rok szkolny
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	międzynarodowe wymiany młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	nauczyciele, wychowawcy,	cały rok szkolny
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	Wychowawcy, pedagog szkolny,	drugie półrocze
	Promowanie zdrowego stylu życia.	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciele biologii i wychowania fizycznego	czerwiec, cały rok szkolny

SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy	wrzesień
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania, kurs mediacji dla uczniów chętnych, prowadzony przez pedagoga szkolnego	pedagog szkolny,	pierwsze półrocze
	Doskonalenie kultury bycia.	zajęcia Savoir-vivre	wychowawcy	w ciągu roku
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	udział w Szkolnym Dniu Ziemi, udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	wychowawcy	cały rok szkolny
	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego, wybory do samorządu uczniowskiego, działalność samorządu uczniowskiego	wychowawcy, opiekun samorządu uczniowskiego	wrzesień

<p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.</p>	<p>warsztaty prowadzone przez szkolnego doradcę zawodowego, współpraca z pozaszkolnymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy</p>	<p>doradca zawodowy</p>	<p>drugie półrocze</p>
<p>Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.</p>	<p>wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami, pedagogizacja rodziców, analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów</p>	<p>wychowawcy, rodzice uczniów</p>	<p>cały rok szkolny,</p>

EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	indywidualne spotkania uczniów z pedagogiem szkolnym, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny, wychowawcy	pierwsze półrocze
	Niwelowanie wszelkich przejawów agresji i przemocy w szkole, kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmów o agresji i jej unikaniu, wykorzystanie zapisów monitoringu do niwelowania wszelkich przejawów agresji i przemocy poprzez wyciąganie surowych konsekwencji	wychowawcy, dyrektor szkoły, pedagog szkolny,	cały rok szkolny
	Wskazywanie celu i sensu życia.	lekcje wychowawcze na temat poszukiwania sensu życia, refleksji nad własnym życiem, rozbudzania dążeń i aspiracji, rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie	wychowawcy	drugie półrocze

XX. Zasady ewaluacji.

Ewaluacja zadań polega na zestawieniu wyników podjętych działań wychowawczych z oczekiwaniami początkowymi. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.
- 2) Badanie stopnia rozumienia i respektowania obowiązujących norm.
- 3) Badanie frekwencji uczniów na zajęciach i innych formach pracy i wypoczynku proponowanych przez szkołę.
- 4) Badanie oceny pracy wychowawczej.
- 5) Badanie poziomu poczucia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły poprzez przeprowadzenie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
- 6) Przeprowadzanie wywiadu wśród uczniów i ich rodziców dotyczących stopnia integracji w klasach, samopoczucia uczniów w zespole klasowym i innych kwestii, poprawę których przewidywał szkolny program wychowawczy.